

Aardewerk van de oer-Dordtenaren

Marc Dorst

Dat er op de oever van het riviertje de Dubbel Romeinen verbleven in de 1ste en 2de eeuw na Christus is duidelijk: ze lieten er ondermeer bouwpuin, gereedschap, keramiek, een mantelspeld en enkele munten achter'. Maar woonden er vóór de Romeinen ook al mensen op Dordts grondgebied? Die vraag konden we lang niet beantwoorden, maar sinds het archeologische onderzoek op het Gezondheidspark in augustus 2010 wel.



Keramiek in een IJzertijd-woning.
Historisch Openluchtmuseum
Eindhoven

De IJzertijd is de periode van 800 voor Christus tot het begin van onze jaartelling, toen de Romeinen naar de Lage Landen kwamen. In die tijd leefden er verschillende Germaanse stammen in ons land. De bevolking in de IJzertijd bestond uit kleine groepen boeren die in gehuchten woonden. Een groot deel van de inwoners was familie van elkaar. Aangezien het riviertje de Dubbel ook in de IJzertijd al bestond, kan het heel goed zijn dat er zo'n klein boerengehucht op de oevers stond.

Zeker weten we dat niet: tijdens het archeologisch onderzoek zijn geen huisplattegronden gevonden. Maar de boeren maakten hun eigen keramiek en daar zijn enkele scherven van teruggevonden. Ze lagen in een grondlaag waarin ook keramiek uit de Romeinse Tijd is gevonden. Deze laag is waarschijnlijk verrommeld doordat de Dubbel zijn bedding heeft verlegd na de Romeinse Tijd, waarbij de zuidelijke oever is weggespoeld.

Scherf

Twee scherven waren erg klein en hiervan kan dan ook niet veel gezegd worden. Een derde scherf was groot genoeg om meer details te bekijken en een goede reconstructie van de complete pot te maken. De bodem is helaas niet gevonden en dus is de hoogte van de pot onbekend. Het gaat in ieder geval om een handgemaakte pot met een diameter van 23 cm. De rand is aan de bovenkant versierd met schuine indrukken die zijn gemaakt met een stokje. De buik van de pot is, wat archeologen noemen 'besmeten': voordat de pot werd gebakken, smeet de pottenbakker een kleipapje tegen de buitenwand van de buik. Na het bakken vormde dit een ruwe laag, zodat handen meer grip op de pot hadden en deze niet zo snel kon vallen. Op de buitenkant van de pot is een donkere streep



Reconstructie van een IJzertijd-boerderij. (Historisch Openluchtmuseum Eindhoven)
Mogelijk hebben op Dordts grondgebied langs het riviertje de Dubbel ook min of meer vergelijkbare boerderijen gestaan.

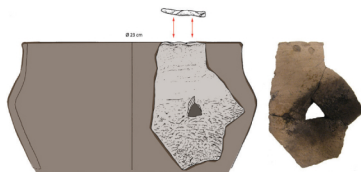


IJzertijd-interieur. (Historisch Openluchtmuseum Eindhoven)

aanwezig, waarschijnlijk verfstof. Dergelijke versieringen worden vaker op IJzertijdaardewerk aangetroffen. Op basis van de vorm van de pot en de manier van versieren is de pot te dateren in de vroegste fase van de IJzertijd: tussen circa 800 en 500 voor Christus.

Hoewel er dus geen resten van huizen uit deze periode zijn gevonden, is het door de vondst van de scherven wel aannemelijk dat er in de IJzertijd mensen op de oever van de Dubbel woonden. Hopelijk zal er bij toekomstige onderzoeken meer duidelijk worden over deze tot op heden oudste Dordtse bewoners!

'DIEP' magazine 16, pag. 26 en 27: Uit de collectie van Archeologie, Romeinen in Dordt!



Eén van de scherven uit de IJzertijd, een wand met randscherf van een pot (foto rechts). Links is een reconstructietekening van de pot te zien met de locatie van de versieringen op de bovenkant van de rand.